

Тема: Кой мислиш, че си ти? – Идентичност

Раздел 3: Ние и другите; по какъв начин идентичността включва и изключва

Какво е част от мен и какво не е? Кой е част от групата и кой не е? Този раздел подтиква учениците да размислят относно чувствителния характер на подобно твърдение и да проучат по какъв начин те правят разграничения в процеса на изграждането на своята идентичност — те решават да включат някои неща, а да изключат други. Въпреки че процесите на идентификация и разграничаване са важни и допринасят да ни направят това, което сме, ние трябва винаги да сме бдителни актът на разграничаване да не бъде в действителност акт на изключване или унижение на другите.

Предупреждение: Настоящият раздел съдържа линкове към уебсайтове като YouTube. Съдържанието на външните сайтове може да претърпи промени и следва да се наблюдава, за да се гарантира, че е подходящо за учениците.

Резултати от обучението по този раздел

Вашите ученици ще могат:

- да оценят разликата между разграничаването и изключването при формирането на идентичности
- да осъзнаят колко чувствителен може да бъде въпросът за идентичността, когато се налага като фиксирана формула, и колко лесно тя може да се използва като инструмент в политиката
- да разберат как гражданството включва различни идентичности и гъвкаво чувство за национална принадлежност

Предоставени ресурси

Ресурс 10	Статия (придружена от аудио записи) за руското етническо малцинство, което живее в Латвия
Ресурс 11	Откъс от „Писмо до краля“ на Жюл Дестре, франкистки лозунг за испанския език; статия за френския език
Ресурс 12	пощенски картички и карта на Мостар, пощенска картичка от Първата световна война, плакат на съветската пропаганда видео интервю за алзаската идентичност
Ресурс 13	Откъс от книга за живота на евреите в нацистка Германия; снимки от човешки зоопаркове

Дейност в клас 1: Нещата, които ни дават чувство за принадлежност (Част 1) (предвидете 15 минути)

Възприятията и разбирането за това какво съставлява дадена национална идентичност са обикновено сложни и се различават от човек до човек. Тези разлики в мненията могат да представляват особено предизвикателство между различните етнически общности в рамките на една държава. Заедно с класа изгледайте откъса от следния видео материал между 6:52 и

ДОМ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИСТОРИЯ

10:00 мин., който се отнася за руското етническо малцинство, живеещо в Латвия. Този откъс ще въведе класа в тази сложна ситуация, която впоследствие те ще анализират по-задълбочено в следващата дейност.

Източник: Deutsche Welle

https://www.youtube.com/watch?v=QGQm_OKRcLI

Дейност по групи 1: Нещата, които ни дават чувство за принадлежност (Част 2) (предвидете 15 минути)

Разделете класа си на малки групи, възложете им да прочетат извадката от статия от Ресурс 10 и да изслушат аудио записите. Задайте на групите следните въпроси, които фигурират и в посочения ресурс:

- Кои са основните предизвикателства, пред които са изправени етническите руснаци в Латвия?
- Как историята е допринесла за сегашната ситуация в страната?
- Какви действия е предприело латвийското правителство в отговор на тази ситуация?
- Какви предложения биха представили Вашите ученици за разрешаване на някои от проблемите?

Поискайте всяка група да сподели своите отговори в рамките на разискване с участието на целия клас.

Дейност в клас 2: Моят език, моята идентичност? (предвидете 10 минути)

В каква степен езикът, който говорим, определя кои сме ние? Организирайте разискване с учениците си в клас на тема езиковото разнообразие и дали то е от значение в техния живот. Говорят ли те у дома си език, различен от този, който говорят в класната стая? Доколко тази ситуация е лесна или трудна за тях или има ли въздействие върху семейството и приятелите им?

Като продължение на това занимание, възложете на класа да подготви набор от въпроси, които биха могли да използват, за да интервюират членове на семейството си за техния опит, свързан с езиковото многообразие. Интервютата могат да бъдат записани и изслушани в класната стая, така че учениците да могат да направят сравнения и открият различията, породени от тези въпроси.

ДОМ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИСТОРИЯ

Вие можете да използвате и историческите примери в Ресурс 11, за да задълбочите размисъла на учениците относно връзките между език и идентичност. Направете оценка на това какво мислят Вашите ученици за историческите примери в настоящите ресурси — какви са мислите им за езиковото многообразие в рамките на една страна? Размислете се за положението във Вашия собствен национален контекст.

Дейност в клас 3: Да издържиш изпита: принадлежиш ли наистина? (предвидете 15 минути)

Има ли във Вашата страна „тестове за гражданство“, подобни на тези от разгледания латвийски пример в Дейност в клас 1? Следва да обясните на учениците си, че въпреки че обикновено „тестовете за гражданство“ са предназначени за имигранти, в други случаи, например в Латвия, тези тестове могат да се прилагат и към хора, родени и израснали в дадена страна, но с различен етнически или културен произход. Тези тестове пораждаат въпроси – доколко те са уместни? Зачитат ли те различните идентичности на хората? Какви последици биха могли да имат върху съвместното съжителство в многонационални и многокултурни държави?

За да помогнете на учениците си сами да стигнат до заключения по тези въпроси, организирайте симулация в класната стая и сценарии с роли на тема тест за гражданство. Вие ще трябва да намерите оригинален пример на такъв тест във Вашата страна. Предоставете възможност на учениците да се запознаят с него и след това ги разделете на групи. Възложете им да подготвят различни видове аргументи, които те ще трябва да представят на останалите групи. Персонажите за ролевата игра включват:

- Държавния служител, който се обръща към имигрантите
- Държавния служител, който се обръща към малцинственото население в страната
- Имигранта, който се обръща към държавата
- Представител на малцинството, който се обръща към държавата

Аргументите на учениците следва да вземат предвид следните въпроси:

- В какво се състои този тест?
- Защо той трябва да се вземе?
- Защо не трябва да се вземе?

Накрая на дейността, направете оценка на нагласите на Вашите ученици за това как една страна може да приеме различни националности?

Исторически примери

За да помислят по-задълбочено за връзката между гражданство и националност, покажете на учениците си примерите от Ресурс 12, които показват как понякога тези понятия съжителстват безпроблемно едно с друго, а в други случаи са в конфликт. Използвайте следните обяснения и въпроси, които са включени и в съответния ресурс:

- Австро-Унгарската империя е политическо образувание, съществувало в продължение на много години (1867-1918 г.), съставено от множество различни националности и в крайна сметка заменено от нови национални държави в началото на 20-и век. Какви видове културно и етническо разнообразие могат да се видят в картичката от Мостар от ок. 1900 г. и в тази от Първата световна война?

ДОМ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИСТОРИЯ

- В бившия Съветски съюз пропагандата е била използвана с цел популяризиране на идеята за федерация на всички националности в обща съветска идентичност. Този плакат показва млади граждани на Съветския съюз от много етнически групи. Какво послание се опитва да предаде този плакат? Смятате ли, че даден политически режим може да създаде нова идентичност за държава и да принуди или убеди населението да се придържа към нея?
- Елзас е регион в сърцето на Европа, разположен между Франция и Германия. Неговата история е била бурна и често трагична история поради стратегическото му местоположение между тези могъщи нации. Като територия Елзас е променяла държавната си принадлежност четири пъти през последните 150 години. Гледайте следния видеоклип на възрастен човек, който говори за историята на Елзас, и се опитайте да осмислите как последователните промени са засегнали живота на хората и чувство за принадлежност.

Дейност в клас 4: По какъв начин идентичността понякога се използва като инструмент за разделяне на хората и подстрекаване на омраза? (предвидете 15 минути)

Организирайте дискусия с учениците си на тема социалното изключване и им помогнете да идентифицират и характеризират различните етапи на процеса на изключване въз основа на идентичността. Помогнете им да си представят визуално този процес като нарисуване на линейната прогресия между различните етапи от по-ниско към по-високо ниво на интензивност:

- разграничаване (или идентифициране на другия)
- разделяне, сегрегация (или изолация)
- дискриминация
- унищожение

За всеки етап, поискайте от учениците да посочат един съвременен и един исторически пример. Те могат да се темите, които са учили и/или на случаите, представени по-долу. Вие можете също така да вземете един единствен пример — например унищожението на европейските евреи от нацистите — и да идентифицирате конкретните мерки, предприети на всеки един етап (напр. жълтата звезда, гетото, депортацията, и т.н.).

Идеите за съвременни примери могат да включват: градовете-гета, дискриминацията на ромите в някои държави — членки на ЕС, предразсъдъците срещу гейовете и лесбийките, екстремистките антиимигрантски движения, текущи етнически конфликти. Помислете за примери на социално изключване във Вашата страна и ги използвайте в дискусиите в класната стая.

Използвайте Ресурс 13 с учениците си, за да разгледате въз основа на източници някои исторически случаи на идентифициране, сегрегация, дискриминация и унищожение на хора заради тяхната идентичност. Възложете на класа си да обмисли следните въпроси във връзка с тези ресурси (въпросите са включени и в Ресурса):

- В какъв смисъл преживяното от Рита Кун илюстрира факта, че понякога дадена идентичност бива налагана на дадено лице или група? Какви са последствията в този случай?
- Какво показва практиката на „човешките зоологически градини“, що се отнася до нагласите на европейците и третирането на колонизираните народи?